

Верамей Ф.Т., Гулякевіч В.Г., Карп І.А.

*Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі
г. Мінск, Рэспубліка Беларусь*

Дзіпра Т.П. – выкладчык

У артыкуле раскрываюцца паняцце антывіруснай праграмы, нэймінгу, аналізуюцца функцыі і задачы антывірусаў. Падаюцца звесткі пра антывіруснае праграмнае забеспячэння, створанае ў Рэспубліцы Беларусь

Кожны чалавек сучаснасці, нават далёкі ад вылічальнай тэхнікі і інфармацыйных тэхналогій, чуў пра камп'ютарныя вірусы, таму давярае сваю інфармацыйную бяспеку толькі прафесіяналам. На сённяшні дзень на рынку праграмнага забеспячэння вядома вялікая колькасць антывірусных праграм і сродкаў для выяўлення разнастайных шкодных дастасаванняў.

Антывірусная праграма (антывірус) — першапачаткова праграма для выяўлення і лячэння праграм, заражаных камп'ютарным вірусам, а таксама для прадухілення заражэння файла вірусам. Першыя найбольш простыя антывірусныя праграмы з'явіліся амаль адразу пасля з'яўлення саміх вірусаў. Сёння распрацоўкай антывірусаў займаюцца разнастайныя кампаніі свету.

Асноўныя функцыі і задачы антывіруса:

1. Праграма дапамагае прадухіліць страту дадзеных або крадзеж асабістых дадзеных.
2. Выяўленне пагаршэння функцыяналу камп'ютара.
3. Бяспечнае выкарыстанне электроннай пошты.
4. Магчымасць бесперашкодна праглядаць розныя тыпы вэб-сайтаў (пры выяўленні пагрозы антывірусная праграма паведаміць вам пра гэта).
5. Антывірусная праграма таксама выяўляе шпіёнскае ПЗ [1].

Антывірусныя кампаніі, як правіла, даюць сваім прадуктам імёны іх заснавальнікаў, вынаходнікаў ці проста паўтараюць найменне фірмы. Але ёсць і своеасаблівыя прыватныя гісторыі стварэння нэймінгу назвы антывіруснага праграмнага забеспячэння.

Нэймінг (ад англ. "name", Імя) - працэс распрацоўкі назвы для кампаніі, пад якім брэнд або тавар рэгіструюцца і выводзяцца на рынак. Важныя патрабаванні да назвы – арыгінальнасць і прастата, каб патэнцыйны пакупнік лёгка запомніў прадукт. Нэймінг – частка брэндзіравання, аднаго з асноўных напрамкаў у маркетынгу. Гэтую сферу можна назваць стартавай кропкай у фарміраванні станоўчага ладу кампаніі ці прадукту [2].

Хоцяцца ўгадаць назву брэнда антывіруса Dr.Web, што на многія гады прадвызначыла вядомасць і поспех. Выбар павука ў якасці графічнага ўвасаблення брэнда не выпадковы. Павук — адно з важнейшых звёнаў экалагічнага ланцуга прыроды. Нітка павуціны — сапраўдны тэхналагічны цуд, з яе павук, як сапраўдны архітэктар, будзе трывалую сетку (web). Павук як вобраз Dr.Web — стваральнік непарыўнага павуціння, што закрывае ПК карыстальнікаў трывалай сеткай інфармацыйнай аховы.

Гісторыя нэймінгу пачалася ў XIX стагоддзі і звязана з развіццём вытворчасці і ўзмацнення канкурэнцыі. Стала неабходным вылучыць тавар сярод масы падобных. Актуальнасць нэймінгу набіралася гадамі, рынак развіваўся досыць павольна, і першапачаткова "называнне" было ўключана ў комплекс маркетынгавых паслуг. Калі ў Амерыцы і ў Еўропе маркетынг, а разам з ім і нэймінг развіваўся актыўнымі тэмпамі, ў Беларусі яго практычна не было: у ім проста не было неабходнасці, што выцякала з асаблівасцей айчынай эканомікі і вытворчасці.

Імя брэнда або прадукту ўплывае не толькі на яго пазнавальнасць, але і на попыт і давер спажывцоў. Менавіта назва прадукта вылучае кампанію сярод канкурэнтаў і дае зразумець, чаму варта зрабіць выбар на яе карысць.

Якую антывірусную кампанію выбраць? Гэтае пытанне, якое задаюць сабе шматлікія карыстальнікі Інтэрнэта. Рашэнне не з простых, бо на рынку даступная вялікая колькасць праграм ад розных вытворцаў.

Адзіным у Рэспубліцы Беларусь распрацоўшчыкам антывіруснага праграмнага забеспячэння з'яўляецца ТДА "Вірусблакада" (VBA32), створанае ў маі 1997 года. У снежні 2006 года ТДА атры мала статус рэзідэнта Парка высокіх тэхналогій. Галоўнай стратэгічнай мэтай ТДА "Вірусблакада" з'яўляецца распрацоўка і суправаджэнне Нацыянальнага праграмнага забеспячэння абароны ад уздзеяння шкодных праграм [3]. У аснове дзейнасці названага прадпрыемства ляжыць выключны вопыт барацьбы з небяспечнымі праграмамі і вірусамі: пастаянны аналіз навацый дазваляе ўсё больш удасканальваць Комплекс Vba32 і «комплекс праграмны КАНОЭ», якія забяспечваюць надзейную ахову тым, хто імі карыстаецца.

Неабходна адзначыць, што нам, студэнтам, як будучым спецыялістам у галіне абароны інфармацыі вельмі цікавая тэма папулярызаванай менавіта беларускай мовы ў антывірусных праграмах. Вядома, сама па сабе назва не прынясе прыбытак кампаніі, але нэймінг назвы з'яўляецца вельмі важным звяном паміж стваральнікам і патэнцыйнымі кліентамі.

Спіс выкарыстаных крыніц:

1. Что такое антивирус и для чего он нужен? [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <https://software-expert.ru/2021/05/24/chto-takoe-antivirus-i-dlya-chego-on-nuzhen/> – Дата доступу: 04.04.2022.

58-я Научная Конференция Аспирантов, Магистрантов и Студентов БГУИР, Минск, 2022

2. Как придумать крутое название или гайд по неймингу [Электронны ресурс]. – Режим доступа: <https://www.reg.ru/blog/kak-privumat-krutoe-nazvanie-ili-gaid-po-nejmingu/> – Дата доступа: 04.04.2022.
3. «ВирусБлокАда» [Электронны ресурс]. – Режим доступа: <https://www.anti-virus.by/about/vba/> – Дата доступа: 04.04.2022.
4. DR.WEB: История бренда [Электронны ресурс]. – Режим доступа: https://st.drweb.com/static/new-www/media/article_17.pdf – Дата доступа: 04.04.2022.
5. Нейминг: что это такое простыми словами [Электронны ресурс]. – Режим доступа: <https://timeweb.com/ru/community/articles/nejming-pravila-kriterii-etapy> – Дата доступа: 04.04.2022.

